

Penge, men det er det slet ikke. De andre Værdier, Obligationer og alle Sparekassens Aktiver, ere meget, meget vigtigere, og navnlig er Bogholderiet vigtigt. Kasseren kan man kontrollere hver Dag, man kan tælle hans Kasse op hver Dag og har Lejlighed til hver Dag at konstatere, om han har en Mangel. Men en utro Bogholder varer det meget længere for Revisionen at opdage; han kan trække ganske artigt rundt med den, naar hans Bogholderi er falsk, det er meget, meget værre og meget sværere at kontrollere en saadan Mand.

Det ærede 2det Medlem for 8de Kreds (Johnsen) omtalte Betænkelighederne ved Sparekassernes Optagelse af Laan og talte om en Foranstaltning herimod. Jeg skal dertil kun sige, at det er vist fuldstændig rigtigt. Er der noget, der er galt, eller jeg vil hellere sige, er der noget, det er galt fat med, er det, hvor Sparekasserne Aar efter Aar, Periode efter Periode, gaa med de samme Laan. Det saa vi jo i Bondestandens Sparekasse, at det, der egentlig henlede Opmærksomheden paa den, var, at Bondestandens Sparekasse havde Brug for stadige Laan, Laan, der bleve skiftede fra Bank til Bank, men som realiter aldrig gik ud af Verden, men voksede og voksede. Jeg tror ogsaa, at hvis Sparekasseinspektøren en Gang ser, at en Sparekasses Laan hos andre Pengeinstitutter vokse og aldrig afregnes, vil han sige, at der er noget galt ved denne Sparekasse. Enhver Sparekasse kan faa Brug for Kontanter, navnlig i Terminsmaanederne, idet man maa erindre, at Sparekasserne skulle udrede, det er ganske sikkert, deres Renter i Terminsdagene; naar Folk forlange dem, skulle de præstere dem, medens de Terminsydelser, som Debitorerne skulle præstere, altid først komme ind i den allersidste Del af Terminen eller dog meget langt hen i Terminen. Disse Institutter tage ofte meget lempeligt paa deres Debitorer. Der er mange Sparekasser, hvor Renteydelsen først præsteres i Slutningen af Terminsmaanedene. Der er derfor ikke noget at sige til, at Sparekasserne komme til at trænge til Kontanter, men man vil altid se, at solide Sparekasser afvikle disse midlertidige Laan i Løbet af Juli og Januar Maaneder. Naar det ikke sker, er der ganske sikkert Grund til at passe paa.

Den højtærede Indenrigsminister vilde ikke forsvare den nuværende Sparekasseinspektør, men der blev oplæst en Erklæring fra ham. Dertil skal jeg sige, at det

er ganske rigtigt, at mine Udtalelser forleden nok kunne betragtes som et stærkt Angreb paa Sparekasseinspektøren. Men jeg holdt mig til de Forhør, der forelaa. Skulde der under de kommende Forhør komme noget, der kan aflaste ham for Ansvar, skulde det glæde mig. Men naar Sparekasseinspektøren nu har anmodet den højtærede Minister om at oplæse en Erklæring, et lille Forsvar for hans Stilling til Landinspektør Stage, saa vil jeg sige, at det ser ganske ejendommeligt ud. Det er jo heldigt for Sparekasseinspektøren, der i et bestemt Tilfælde ikke havde Lejlighed til at læse Aviser, at han netop nu læser Aviser, og at han i Bladene har læst, at Hr. Stage havde sagt, at han som Revisor havde set en Erklæring, hvori der stod, at Obligationerne henlaa fri og ubehæftede der og der. Men saa kommer dette, der rigtignok svækker min Tillid til Sparekasseinspektøren, at saa tror han paa denne Udtalelse, fordi den ikke bliver dementeret. Er det ikke noget af det farligste for en Embedsmand og ogsaa for os andre, der skulle staa inde for, hvad vi sige, dette, at tillægge Udtalelser i Bladene nogen videre Betydning, blot fordi de ikke blive dementeret? Jeg mindes, at for nogle Aar siden saa man jævnlig i Bladene, at Enkekejserinden af Kina var bleven forgiven eller slaet ihjel. Det stod der hvert Øjeblik, omtrent hver 14de Dag, og det blev ikke dementeret. Man havde efter dette Ret til at vente, at Enkekejserinden af Kina virkelig var afgaaet ved Døden, men ikke desto mindre vedblev hun at leve og fortsætte med sit haandfaste Styre. At Sparekasseinspektøren mener, at en Udtalelse i Bladene, som ikke dementeres, kan han bygge paa, forekommer mig at være et Bevis for, at han ikke er denne Stilling voksen, naar han gaar saaledes frem i sin Virksomhed. — Der bliver saa sagt, at Ansvarer deler han i denne Sag med saa uhyre mange andre. Jeg er ikke paa nogen Maade blind for, at der for alle vedkommende er, som ogsaa den højtærede Minister fremhævede, undskyldende Momenter, endogsaa i meget høj Grad, og ikke mindst, som vi alle vide, den Mands Stilling, som var Sparekassens Leder, og hans Forhold i det hele taget. Jeg maa indrømme, at man havde — saaledes gik det i alt Fald mig — Lov til at tro, at den Maade, hvorpaa man behandlede den Mand, da han gik af som Minister, tydede paa, at nu vare hans Ting i Orden. I alt Fald sagde jeg til mig selv: Dette gør man ikke, man giver ham